

OHJE

5.8.2019/17.6.2020/

28.9.2020 (tekniset korjaukset)

OHJE DOSENTIN ARVOA HAKEVALLE KASVATUSTIETEIDEN JA KULTTUURIN TIEDEKUNTA

Dosentin arvo

Yliopistolain (558/2009) 89 §:n mukaan yliopisto voi hakemuksesta myöntää dosentin arvon henkilölle, jolla on perusteelliset tiedot omalta alaltaan, julkaisuilla tai muulla tavoin osoitettu kyky itsenäiseen tutkimustyöhön tai taiteelliseen työhön sekä hyvä opetustaito.

Tampereen yliopiston rehtori voi myöntää hakemuksesta dosentin arvon henkilölle, joka on suorittanut tohtorin tutkinnon ja jolla on perusteelliset tiedot omalta alaltaan, julkaisuilla tai muilla tavoin osoitettu kyky itsenäiseen tutkimustyöhön tai taiteelliseen työhön sekä hyvä opetustaito (rehtorin päätös 12.2.2019).

Dosentin arvon myöntämisen edellytykset

Tampereen yliopisto on linjannut seuraavat yliopistotason edellytykset dosentin arvon myöntämiseksi:

- tohtorin tutkinto tai vastaavaksi katsotut taiteelliset ansiot
- perusteelliset tiedot omalta alaltaan
- julkaisuilla tai muilla tavoin osoitettu kyky itsenäiseen tieteelliseen tutkimustyöhön tai taiteelliseen työhön
- pääsääntöisesti väitöskirjan jälkeinen merkittävä tieteellinen tai taiteellinen tuotanto. (Dosentuurin arvoa ei suositella haettavaksi liian varhaisessa vaiheessa uraa.)
- hyvä opetustaito

Dosentin arvo voidaan erityisistä syistä myöntää edellytysten täytyessä myös yliopiston omalle työntekijälle.

Kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunta ottaa huomioon hakemuksia käsitellessään ja arvioidessaan myös hakijan tieteellisen toiminnan sijoittumisen tiedekunnan tutkimusprofiiliin.

Dosentin arvon hakeminen

On suositeltavaa, että ennen dosentin arvon hakemista hakija on yhteydessä tiedekunnan tutkimuksen varadekaani Jaakko Kaukoon ja keskustelee hänen kanssaan dosentin arvon myöntämisen periaatteista.

Hakija laatii vapaamuotoisen, Tampereen yliopiston rehtorille osoitetun hakemuksen, josta käy selkeästi ilmi haettavan dosentin arvon ala.

Hakemukseen liitetään:

- ansioluettelo, joka on laadittu tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeiden mukaisesti (<http://www.tenk.fi>)
- kopio tohtorin tutkintotodistuksesta
- julkaisuluettelo, joka on laadittu Suomen Akatemian ohjeiden mukaisesti (<https://www.aka.fi>)
- lyhyt kirjallinen selostus dosentin arvon kannalta merkittävistä väitöskirjan jälkeisistä ansioista, toiminnasta sekä kyvystä itsenäiseen tutkimustyöhön
- opetusportfolio (enintään 5 sivua), joka sisältää kuvaukset hakijan opetusajattelusta, pedagogista valmiuksista, opetus- ja ohjauskokemuksista, opetus- ja ohjausosaamisen kehittämisestä sekä yhteisöllisestä opetuksen kehittämistyöstä. Lisäksi opetusportfoliossa esitellään aiemmat arviot opetusosaamisesta sekä muut opetukselliset ansiot
- enintään 10 julkaisua, jotka hakija haluaa otettavan huomioon arvioitaessa hänen tieteellistä pätevyyttään dosentin arvoon
- luettelo yllä mainituista julkaisuista

Hakemus liitteineen toimitetaan **sähköisesti** osoitteella edu.tau@tuni.fi. Vain painetussa muodossa olevat julkaisut toimitetaan kahtena kappaleena osoitteella Tampereen yliopisto, Kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunta, PL 700 (Åkerlundinkatu 5), 33014 Tampereen yliopisto.

Lisätietoja antavat:

Varadekaani Jaakko Kauko, jaakko.kauko@tuni.fi, p.050 396 9675

Dosentin arvon myöntäminen:

Tiedekunnan tutkimuksen kehittämisryhmä käsittelee hakemuksen:

- Kehittämisryhmä arvio hakijan esittämän dosentin arvon alan ja sen mahdollisen täsmennyksen tarpeellisuuden ja merkityksen tiedekunnan tutkimukselle ja muulle toiminnalle. Se voi myös pyytää tiedekunnan professorilta vapaamuotoisen lausunnon dosentin arvon myöntämisen perusteista. Professoria voidaan myös pyytää esittämään lausunnossaan kahta asiantuntijaa arvioimaan hakijan tieteellisistä pätevyyttä.
- Kehittämisryhmä voi tarvittaessa tarkentaa dosentin arvon alan ja sen mahdollisen täsmennyksen; mahdollinen muutos hyväksytetään dosentin arvon hakijalla.
- Mikäli kehittämisryhmä pitää dosentin arvoa tarpeellisena ja alaa sopivana tiedekunnan toimintaan, ryhmä tekee esityksen dekaanille vähintään kahdesta kansainvälisesti ansioituneesta asiantuntijasta; dekaani päättää asiantuntijat. Dosentin arvoa hakevalle varataan mahdollisuus huomauttaa hallintolakiin (434/2003) perustuvasta asiantuntijoiden esteellisyydestä

- Kun asiantuntijat ovat antaneet selvästi puoltavat lausunnot hakijan tieteellisestä pätevyydestä dosentin arvoon, hakijan opetus- ja ohjausosaaminen arvioidaan. Hakijan antaa opetusnäytteen, jollei sitä erityisestä syystä pidetä tarpeettomana. Opetusnäyte on julkinen ja sen arvioi tutkimuksen kehittämisryhmä. Hakijalla voidaan katsoa olevan dosentilta edellytettävä hyvä opetustaito, mikäli hakijan opetusnäyte on arvioitu vähintään mainesamalla "hyvä".
- Dekaanin voi kehittämisryhmän esityksestä vapauttaa hakijan opetusnäytteen antamisesta, mikäli hakijan opetustaito voidaan opetusansioista annetun selvityksen perusteella todeta.
- Mikäli kehittämisryhmä arvioi hakemusasiakirjojen ja asiantuntijalausuntojen sekä opetusosaamisen näytön perusteella hakijan tieteellisen pätevyyden riittäväksi dosentin arvoon, ryhmä tekee dekaanille esityksen dosentin arvon myöntämisestä. Lisäksi ryhmän tulee esittää erityiset perusteet dosentin arvon myöntämiselle, jos tiedekuntaan palvelussuhteessa oleva henkilö hakee dosentin arvoa.
- Dekaanin tekee esityksen provostille dosentin arvon myöntämisestä ja rehtori myöntää dosentin arvon provostin esityksestä.
- Päätös dosentin arvon myöntämisestä annetaan tiedoksi tiedekuntaneuvostolle.

Asiantuntijalausunnon sisältö

Dosentin arvon myöntäminen edellyttää kahden tiedekunnan ulkopuolisen, asianomaisen alan asiantuntijan selkeästi puoltavia lausuntoja.

Arvioitaessa hakijan tieteellistä pätevyyttä yleisenä kriteerinä on, että hakija on julkaissut väitöskirjatutkimuksensa lisäksi tutkimuksia, joilla hakija osoittaa kykyä itsenäiseen tieteelliseen tutkimustyöhön. Tämä tarkoittaa vähintään väitöskirjan vaatimusten laajuista ja tasoista julkaisutoimintaa, sisältäen myös kansainvälisiä julkaisuja. Näiden tulee selvästi laajentaa tai syventää hakijan väitöskirjan tutkimusala tai hakijan tieteellistä tutkimustoimintaa.

Arvioidessaan hakijan pätevyyttä dosentin arvoon asiantuntijan tulee ottaa huomioon tutkimusala sekä alan mahdollinen täsmennys. Asiantuntija voi lausunnossaan keskittyä hakijan keskeiseen toimintaan ja tuotantoon sekä arvioida lyhyesti muita julkaisuja ja/tai muuta tuotantoa. Lausunnon pituudeksi suositellaan 5-8 sivua.